

RAPPORT 230

Prospectie met ingreep in de bodem aan de Plankerweg te Sint-Martens-Voeren (Voeren).

Onderzoek uitgevoerd in opdracht van De Watergroep.

Maxim Hoebreckx & Inge Van de Staey
April 2015

ARON-RAPPORT 230

PROSPECTIE MET INGREEP IN DE BODEM AAN DE PLANKERWEG TE SINT-MARTENS-VOEREN (VOEREN).

ONDERZOEK UITGEVOERD IN OPDRACHT VAN DE WATERGROEP

Maxim Hoebreckx en Inge Van de Staey

Sint-Truiden
2015

Opgraving ☐		Prospectie ☒	
Vergunningsnummer:	2015/093		
Naam aanvrager:	Joris Steegmans		
Naam site:	Voeren, Plankerweg		

Colofon

ARON rapport nr 230– Prospectie met ingreep in de bodem aan de Plankerweg te Sint-Martens-Voeren (Voeren).

Opdrachtgever: De Watergroep

Projectleiding: Elke Wesemael

Uitvoering veldwerk: Maxim Hoebreckx en Joris Steegmans

Auteurs: Maxim Hoebreckx, Inge Van De Staey

Bijdragen: /

Foto's en tekeningen: ARON bvba (tenzij anders vermeld)

Wettelijk depot: D/2015/12.651/13

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bvba mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van web-publicatie, druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

ARON bvba

Archeologisch Projectbureau
 Diesterstraat 44, bus 201
 3800 Sint-Truiden
www.aron-online.be
info@aron-online.be
 tel/fax: 011/72.37.95

Inhoudstafel

Inleiding	1
1. Het onderzoeksgebied.....	1
1.1 Algemene situering.....	1
1.2 Historische achtergrond.....	3
1.3 Eerder archeologisch onderzoek.....	5
2. Het archeologisch onderzoek.....	6
2.1 Doelstelling.....	6
2.2 Verloop.....	7
2.3 Methodiek.....	7
3. Onderzoeksresultaten.....	7
3.1 Bodemopbouw.....	7
3.2 Gaafheid van het terrein.....	8
3.3 De archeologische sporen en vondsten.....	8
Conclusie (en aanbevelingen).....	9

Bibliografie

Bijlagen

Bijlage 1: Administratieve gegevens
Bijlage 2: Lijst met afkortingen
Bijlage 3: Tijdstabel
Bijlage 4: Fotolijst
Bijlage 5: Sporenlijst
Bijlage 6: Ontwerpplan
Bijlage 7: Overzichtsplan proefsleuven
Bijlage 8: Profielen en coupes
Bijlage 9: Vergunningen

Inleiding

Naar aanleiding van de bouw van een waterreservoir op een terrein te Sint-Martens-Voeren, werd door het *Agentschap Onroerend Erfgoed* een prospectie met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven noodzakelijk geacht. Dit onderzoek, in opdracht van *De Watergroep*, werd door het archeologisch projectbureau *Aron bvba* uitgevoerd op 13 april 2015. Het onderzoek leverde een totaal van zeven sporen op en geen vondsten. In dit rapport zal het verloop, de methodiek, de bodemopbouw en de sporen besproken worden.

Afb. 1. Globale situering van het onderzoeksgebied op de kaart van België (NGI, 2002)

1. Het onderzoeksgebied

1. 1. Algemene situering

Het onderzoeksterrein – dat zich vlakbij de grens België-Nederland situeert – is gelegen in het centrum van De Plank, een gehucht van Sint-Martens-Voeren. Het terrein wordt begrensd door de Plankerweg, die op deze plaats deel uitmaakt van de staatsgrens België-Nederland (Afb. 2). Het onderzoeksterrein, met een oppervlakte van 0,5 hectare, omvat een deel van het perceel 1117L (Kadaster Voeren, Afdeling 1, sectie B) en was tot voor de bodemingreep in gebruik als weiland.

Afb. 2. Kleurenorthofoto met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood), schaal 1:10.000 (Bron: Bodemverkenner).

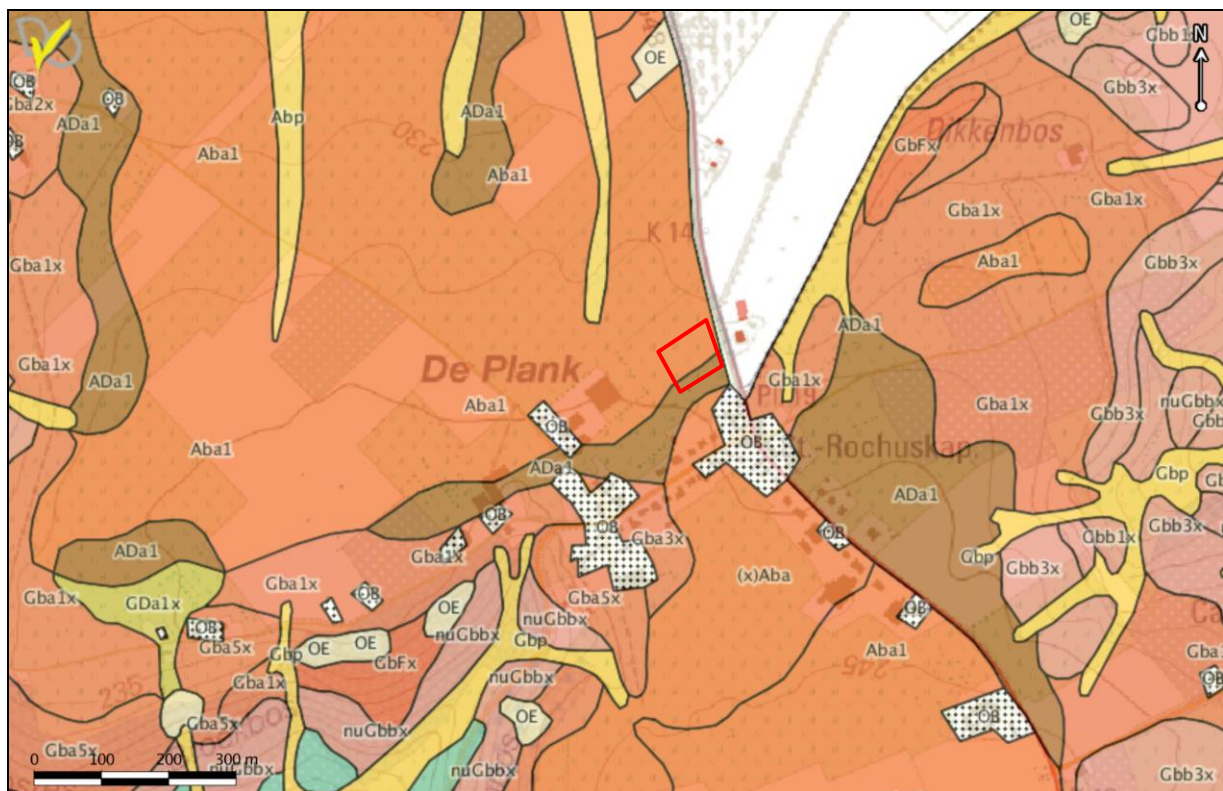
Het terrein stijgt in zuidwestelijke richting, van ca. 235,5 m TAW tot ca. 237 m TAW. Ca. 1,25 km ten zuiden van het terrein ontspringt de Veurs, die in Sint-Martens-Voeren in de Voer uitmondt.

Op de hoogst gelegen plaatsen van het golvende landschap, bevinden zich meestal landbouwgronden, overwegend akkers. Niet alleen is de bodem daar vlak en dus gemakkelijk te bewerken, maar er is ook een laag löss aanwezig. In de Voerstreek bestaat het moedermateriaal waarin de bodem tot ontwikkeling is gekomen uit quartaire leem (löss) die tijdens de laatste ijstijd, de Weichsel-ijstijd (Laat-Pleistoceen), door sterke noordenwinden werd afgezet. Het tertiaire substraat dat onder de leemmantel aanwezig is, behoort volgens de overzichtskaart tertiairgeologie tot de *Formatie van Hallembaye*, en bestaat uit kalkafzettingen.

Op de hellingen is de löss overwegend weggespoeld, zodat we hem nu op de dalbodem terugvinden. De dalgrond is niets anders dan colluvium/alluvium van hoger gelegen terreinen, en bestaat uit een mengsel van diverse materialen.

Op het bovenste gedeelte van de steile hellingen bestaat de bodem uit wat door de erosie niet werd uitgespoeld: een dikke laag silex met leem en een weinig zand. Vandaar de benaming: vuursteeneluvium. Het is een zure, onvruchtbare bodem die als landbouwgrond nooit aantrekkelijk is geweest en daardoor bijna overal bebost is gebleven. Lager op de hellingen is de oorspronkelijke onderliggende kalklaag nog grotendeels intact. De bodem vertoont karakteristieken die ongeveer tegengesteld zijn aan die van het vuursteeneluvium. Kalk maakt een bodem neutraal tot licht basisch, dus wél interessant voor landbouw. Daardoor zijn bossen op kalkgrond meestal erg zeldzaam geworden. Ze zijn al lang geleden gerooid en nu vinden we er meestal weilanden.

De naar het noordoosten gekeerde zachte hellingen zijn al sinds eeuwen in cultuur gebracht, vanwege de bovenlaag met vruchtbare leem. Op deze hellingen vinden we bijna uitsluitend weilanden en akkers. Door deze verscheidenheid in het fysische milieu en de manier waarop de landbouwer uit vroegere tijden daarop moest inspelen, is een ingewikkeld, kleinschalig landschapspatroon ontstaan.¹

Afb. 3: Topografische kaart met overlap van de bodemkaart en aanduiding van het onderzoeksgebied (rood), schaal 1:7.500 (Bron: Bodemverkenner).

Volgens de bodemkaart omvat het onderzoeksterrein twee bodemtypes (Afb. 3). Het betreft in het noorden een Aba1-bodem, een droge leembodem met textuur B-horizont en dunne (< 40 cm) A-horizont (Brabantleem).

¹ PALMANS R. (2010) *Ontdek de Voerstreek* <http://www.ping.be/~ping0803/index.htm>

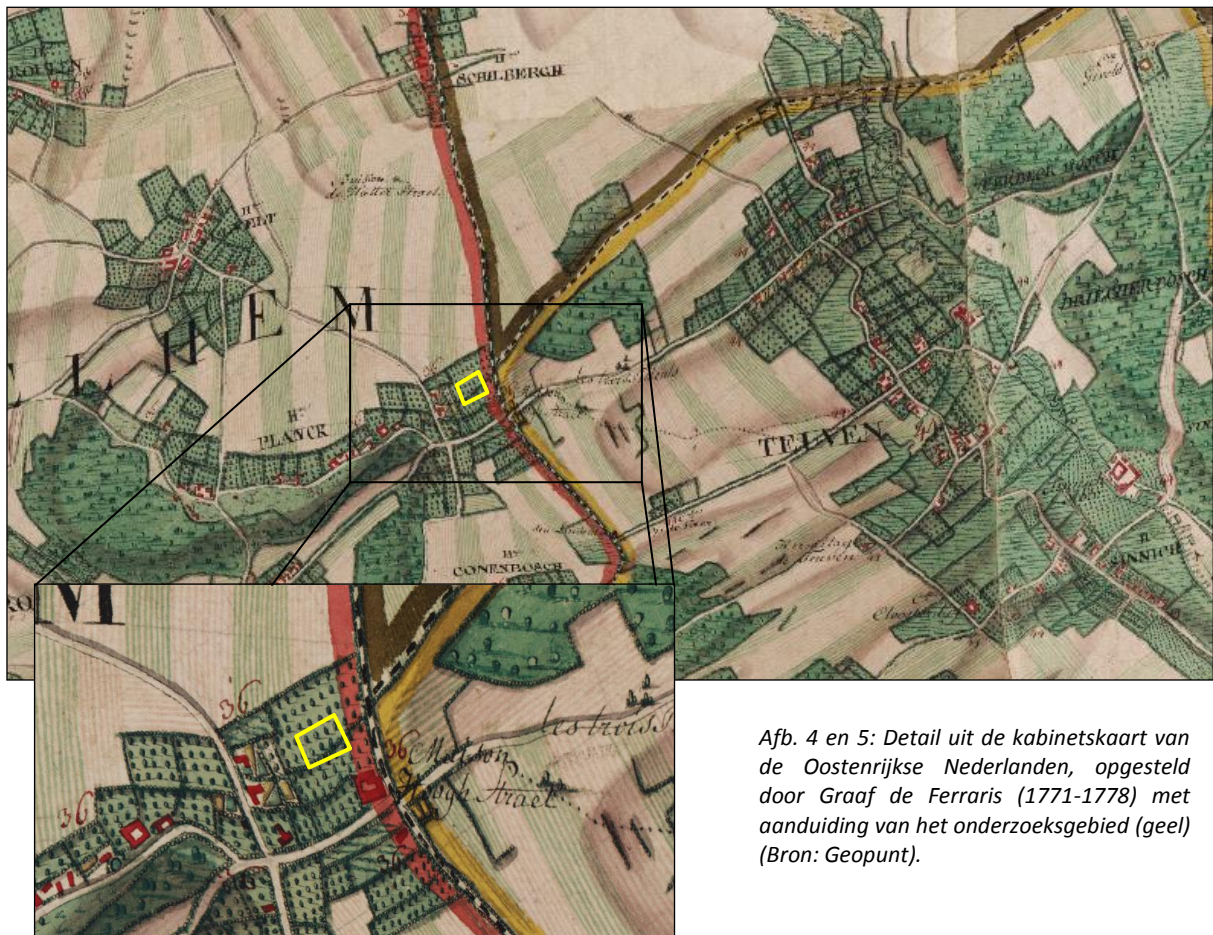
De serie Aba ontwikkelde zich in het Pleistocene leemdek en vertoont onder de A-horizont een aan klei en sesquioxiden aangerijkte textuur B-horizont. Deze Bt-horizont bestaat uit een bruine zware leem met meestal goed ontwikkelde polyedrische structuur en kleihuidjes (coatings). Naar onder toe neemt het kleigehalte sterk af.

In het zuiden van het terrein komt een ADA1-bodem voor. Bij deze matig droge en matig natte substraatleemgronden werden de draineringsklassen . c. en . d . gecombineerd tot . D . De gronden vertonen een bruingrijze bovengrond. Op de contactzone met de textuur B worden duidelijke roestvlekken waargenomen. De basiskleur van de textuur B is bruin met okerkleurige gleyverschijnselen; dieper in de Bt treft men grijsachtige vlekken aan.

1.2 Historische achtergrond

St.-Martens-Voeren behoort in oorsprong waarschijnlijk toe aan de graven van Voeren en maakt vervolgens deel uit van het graafschap Dalhem. Vanaf het midden van de 13de eeuw gaat het samen met dit graafschap over naar het hertogdom Brabant.²

Het gehucht De Plank strekt zich verder uit over de aangrenzende gemeenten Teuven en Slenaken (NI). De oude kern ervan lag oorspronkelijk aan de weg die naar de hoeve De Eiken leidt. Nadat in 1839 de staatsgrens Nederland-België werd getrokken, verplaatste het centrum van het gehucht zich geleidelijk aan naar de plaats van het toen ingerichte douanekantoor, aan de weg De Plank in de richting van de steenweg naar Maastricht.³

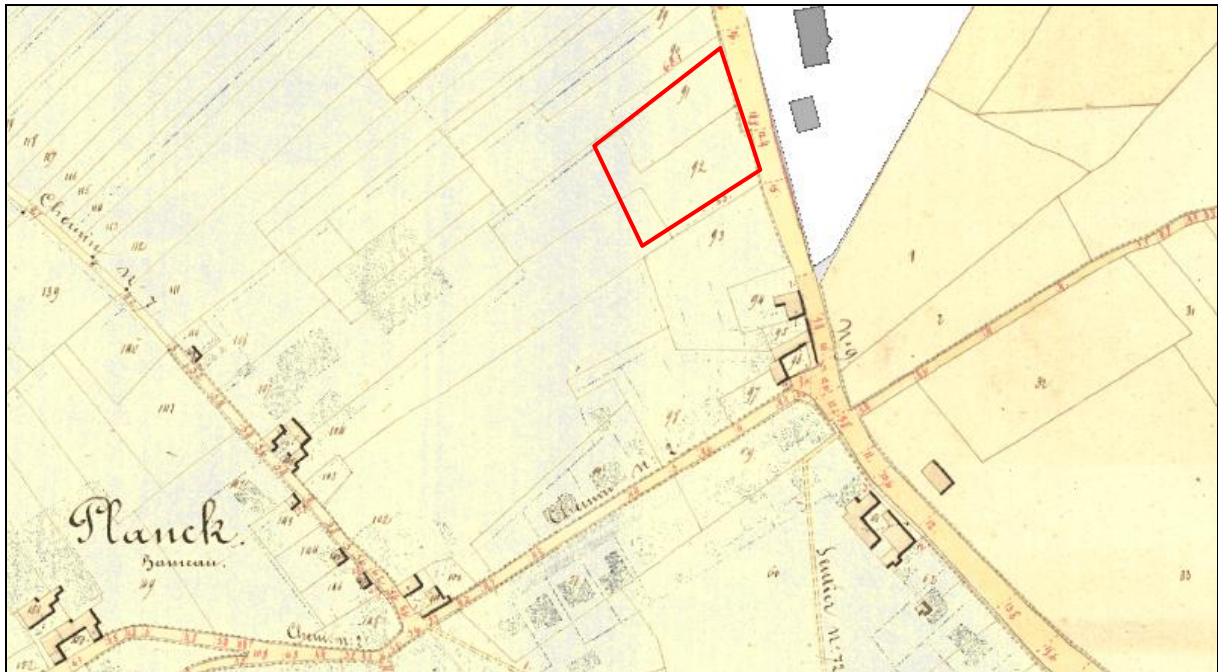
Afb. 4 en 5: Detail uit de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgesteld door Graaf de Ferraris (1771-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied (geel) (Bron: Geopunt).

² <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/20851>

³ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/5306>

Op de *Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden* (1771-1778) (Afb. 4 en Afb. 5) is de bebouwing in de omgeving geconcentreerd in het dorp Sint-Martens-Voeren, en in de gehuchten Veurs, Ulvend en De Plank. De bewoning was omringd door boomgaarden, daarbuiten strekte zich een wijds akkerlandschap uit. Het onderzoeksterrein zelf wordt op de *Kabinetskaart* ook door boomgaarden ingenomen.

Op de *Atlas der Buurtwegen* (Afb. 6, 1845) en op de *Vandermaelenkaart* (Afb. 7, 1853) is het onderzoeksterrein onbebouwd. Het terrein wordt op de *Atlas der Buurtwegen* door verschillende percelen ingenomen. Ook op de *Poppkaart* (1842-1879) (Afb. 8) is dit het geval. Een huis wordt hier op het terrein afgebeeld. Het douanekantoor dat in 1839 werd opgetrokken aan de weg De Plank is op de drie kaarten afgebeeld.

Afb. 6: Detail uit de *Atlas van de Buurtwegen* met situering van het onderzoeksterrein (rood). (Bron: Geopunt).

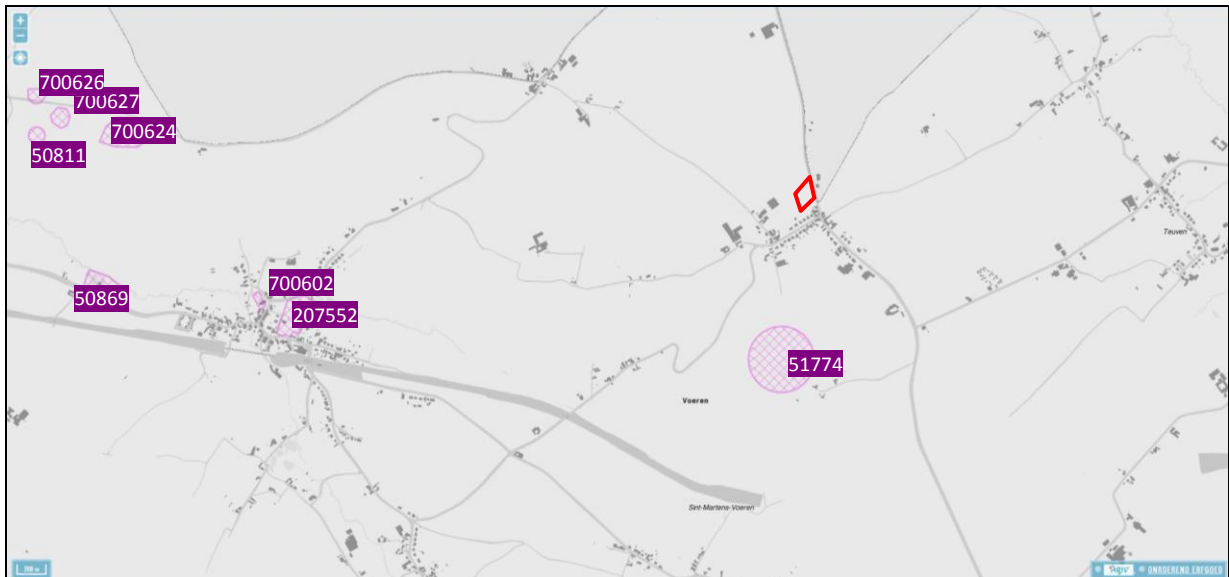

Afb. 7: Detail uit de *Vandermaelenkaart* met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood). (Bron: Geopunt).

Afb. 7: Detail uit de Poppkaart met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood). (Bron: Geopunt).

1.3 Eerder archeologisch onderzoek

Afb. 8. Detail uit de Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van de omliggende vindplaatsen en het projectgebied (rood). (Bron: Geo.vlaanderen.be).

Uit het onderzoeksterrein zelf zijn geen archeologische vondsten gekend (Afb. 8). Uit de omgeving van het onderzoeksgebied zijn wel enkele archeologische sites bekend.

Ca. 700 m ten zuiden van het onderzoeksterrein, ter hoogte van CAI 51774, werd één bruingepatineerde afslag uit het midden-paleolithicum aangetroffen. Meer vondsten uit het midden-paleolithicum werden verder in westelijke richting aangeduid. Het betreft 28, o.a. twee kernstenen, één asymmetrische vuistbijl, één Levallois-afslag en één schaaft met Quina-retouche (CAI 50811) en ongedefinieerd lithisch materiaal (CAI 700627). Uit het neolithicum betreft het onbepaalde lithische vondsten ter hoogte CAI 700624 en CAI 700626.

In het centrum van Sint-Martens-Voeren verwijst CAI 207552 naar de oude motte waarvan de donjon bewaard bleef en de grachten op luchtfoto's zichtbaar zijn. Ter hoogte van de Sint-Martinuskerk bleef een vroeg-Romaanse toren uit de 12de eeuw bewaard (CAI 700602).

CAI 50869 tenslotte geeft duidt het Kasteel Ottegraven uit de late middeleeuwen aan. Het huidige kasteel dateert van de heropbouw door Henri-François Bounam of de Bonhome in 1710.

2. Het archeologisch onderzoek

2.1 Doelstelling

De opdracht bestond uit het uitvoeren van een prospectie met ingreep in de bodem. Het doel van dergelijk onderzoek is het opstellen van een rapport dat een ruimtelijke en inhoudelijke analyse maakt van mogelijk aanwezige archeologische resten op het onderzoeksterrein. Op basis van *de Bijzondere voorwaarden* moeten hierbij minimaal de volgende vragen beantwoord worden:

- *Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?*
- *Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?*
- *Zijn er tekenen van erosie?*
- *In hoeverre is de bodemopbouw intact?*
- *Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?*
- *Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.*
- *Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?*
- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?*
- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*
- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*
- *Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?*
- *Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?*
- *Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;*
 - *Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?*
 - *Wat is de omvang?*
 - *Komen er oversnijdingen voor?*
 - *Wat is het, geschatte, aantal individuen?*
- *Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?*
- *Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?*
- *Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?*
- *Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?*
- *Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?*
- *Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?*
- *Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?*
- *Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?*
- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?*
- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:*
 1. *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*
 2. *Welke aspecten verdient bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*
- *Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?*
- *Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?*

Conform de *Bijzondere Voorwaarden* bestond het veldwerk uit de evaluatie van het gebied door middel van het aanleggen van proefsleuven met een dekking van minimum 12,5%, waarvan 10% door parallelle proefsleuven en 2,5% door middel van kijkvensters en/of dwarssleuven.

Voorafgaand aan het trekken van de proefsleuven wordt er een proefput gegraven teneinde het niveau van de proefsleuven vast te stellen en de mogelijkheid tot een eventueel begraven bodem binnen de te verstoren diepte vast te stellen.

Op basis van dit rapport en in combinatie met de door de bouwheer opgemaakte bouwplannen, kan het terrein al dan niet archeologie-vrij worden verklaard, de inrichting van het terrein eventueel worden bijgestuurd of kan een onderbouwde selectie van de bedreigde en te onderzoeken zones worden opgemaakt.

2.2 Verloop

Op 13 april 2015 werd het proefsleuvenonderzoek aangevangen, dit werd uitgevoerd door *Joris Steegmans* en *Maxim Hoebreckx* (ARON bvba). De kraan en machinist werden geleverd door *Hertigers bvba*. Bodemkundige *Chris Cammaer* (ACC geology) stond in voor het bodemkundig advies. De aanleg en registratie was diezelfde dag afgerond. Op 15 april bezocht *Tim Vanderbeken* (ZOLAD+) het terrein.

2.3 Methodiek

Op het terrein werden vier proefsleuven met NW-ZO oriëntatie aangelegd. Deze waren 2 m breed, tussen 72 en 91 m lang. De afstand tussen de sleuven bedroeg 15 m. Aan het eind van elke sleuf werd een profielput aangelegd om een beeld te krijgen van de bodemopbouw van het terrein. De bodemprofielen in deze putten werden opgeschoond, gefotografeerd, beschreven door bodemkundige *Chris Cammaer*, en ingetekend op schaal 1:20.⁴ Hierna werd een kijkvenster aangelegd rond S1 (zie beneden) van ca. 30 m². Na de aanleg werden de contouren van de sleuven, de sporen, de profielputten, het kijkvenster en de maaiveldhoogtes digitaal ingemeten met behulp van een GPRS door *Joris Steegmans* (ARON bvba). Op deze wijze werd ca. 670 m² onderzocht, wat neerkomt op 13,4 % van de totale oppervlakte van het onderzoeksgebied.

Bij de uitwerking van het onderzoek werd een databank opgesteld met een fotolijst en een sporenlijst.⁵ De veldtekeningen werden eveneens gedigitaliseerd.⁶ Tevens werd een georeferencieerd overzichtsplan met daarop de inplanting van de sleuven en detailplannen van de sporen opgemaakt.⁷

3. Onderzoeksresultaten

3.1 Bodemopbouw

In profielput 1, 2 en 4 werd een bruinigrijze bouwvoor van 30 tot 40 cm dik vastgesteld. In de noordoostzijde van het terrein was deze maar 10 cm dik (zie afb. 9) Hieronder bevond zich over het gehele terrein een quartair leempakket van ca. 1 m dik dat als Brabantleem benoemd kan worden. Hieronder werd vuursteeneluvium aangetroffen. Dit dik pakket ontstond door ontkalking van de eerste 10-15 m van het Krijt, waardoor enkel nog silex overbleef.⁸ Naar de noordoostzijde van het terrein toe werd dit pakket eveneens zichtbaar in het vlak, wat wijst op erosie van het leempakket.⁹

Aan de zuidwestelijke zijde van het terrein werd op pakket Brabantse leem nog een bruinigrijze colluviumafzetting van ca. 20 cm aangetroffen.

⁴ Bijlage 8.

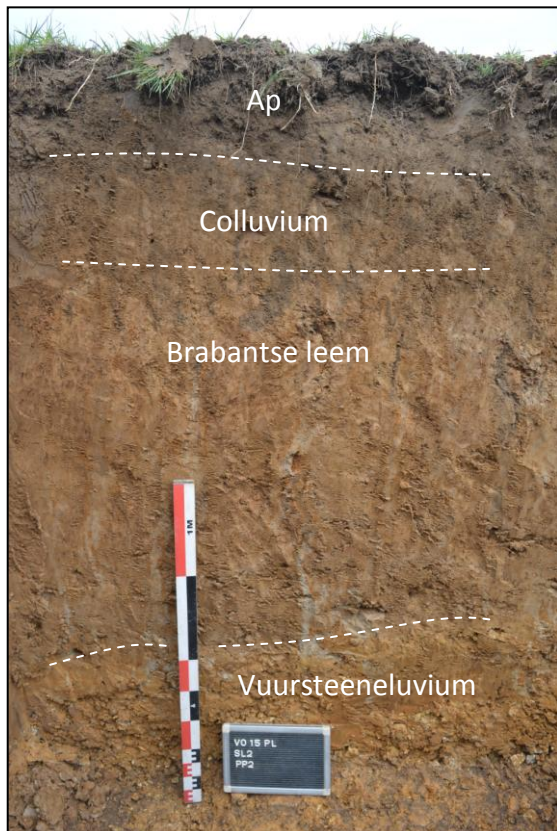
⁵ Bijlage 4 en 5.

⁶ Bijlage 8.

⁷ Bijlage 7.

⁸ A. Verstraelen (2000) *Toelichting bij de quartairgeologische kaart*, Leuven, p. 29-31.

⁹ Zie ook overzichtsplan (Bijlage 7).

Afb. 8 en 9: Profielpitten 2 en 3. Profielpit 2 toont de situatie in de zuidwestzijde van het terrein, zonder enige sporen van verstoring of erosie. Profielpit 3 daarentegen toont hoe erosie en baksteenproductie (S7) de moederbodem hebben aangetast.

3.2 Gaafheid van het terrein

Over het gehele terrein was weinig recente verstoring waar te nemen. In SL1 werd een recente kuil met een vulling van donkergrijze leem en grote brokken baksteenpuin waargenomen van ca. 50 cm diep. Vermoedelijk is er een verband met het gebouw zichtbaar op de *Poppkaart* (afb. 7). In SL4 werd aan de oostzijde van de sleuf een depressie van ca. 50 cm diep aangetroffen die vermoedelijk het gevolg is van leemwinning (zie ook archeologische sporen en vondsten). Er was dus enkel sprake van enige verstoring in de noordoostzijde van het terrein terwijl het zuidwestelijke deel geheel onverstoord was.

3.3 De archeologische sporen en vondsten

Afb. 10: Coupe van S1 (KV1), een vaag afgelijnde kuil met weinig bijmenging.

In totaal werden zeven sporen aangetroffen. Hiervan werd een (S1 in KV1 (afb. 10)) gecoupeerd. Een aantal sporen waren met zekerheid als recent te benoemen, zo werd in de noordoosthoek van het terrein restanten van een veldoven (S7) aangetroffen. Deze liet zich zowel in SL3 als in SL4 kenmerken door een laag steenkool (S7.2) van ca. 20 cm met hierop een pakket rood baksteenpuin (S7.1) en een erg dunne bouwvoor. Wat de precieze afmetingen zijn is onduidelijk, maar de aanwezigheid in zowel SL3 als SL4 doen vermoeden dat het om een veldoven van aanzienlijke grootte gaat. Vermoedelijk is de veldoven te linken met de bouw van het gebouw zichtbaar op de *Poppkaart* (afb. 7). Ook het baksteenpuin in SL1 zou hiermee in verband kunnen gebracht worden.

De andere sporen waren minder duidelijk te benoemen, zo zijn S1, S3 en S5 vaag afgelijnde sporen met gelijkaardige bruingrijze vulling met hierin kleine hoeveelheden houtskool als bijmenging. S1, een rond spoor van 1,30 m diameter, bleek in doorsnede een kuil van 20 cm diep te zijn met onregelmatige bodem. S5 was iets kleiner (85 x 55 cm), eerder ovaal en had een NW-ZO oriëntatie. Hierin werden naast houtskool ook enkele baksteen- en steenkoolfragmenten vastgesteld. S3, mogelijk een paalkuil, was eveneens eerder ovaal (40 x 20 cm), had een N-Z oriëntatie en bevatte meer houtskool dan de twee bovenstaande sporen. Gebaseerd op de sterke gelijkenis tussen de sporen en de aanwezigheid van steenkool in S5 kan worden vermoed dat het allen sporen van moderne oorsprong zijn.

S4 was scherper afgetekend en was eerder donkerbruin van vulling. Deze rechthoek met N-Z oriëntatie bevatte enkele steenkoolrestanten.

Ten slotte werden nog twee onregelmatige sporen zonder duidelijke oorsprong aangetroffen. In de eerste plaats betreft het S2, een banaanvormig grijs spoor met houtskool en verbande leem als bijmenging. De vorm van dit spoor wijst op een mogelijk natuurlijke aard, zoals bijvoorbeeld een boomval. Daarnaast werd een groot spoor (S6) in SL4 aangetroffen dat een lichtbruingrijze vulling bevatte en geen bijmenging bevatte. De kleur en structuur is zeer gelijkaardig aan het colluviaal pakket hierboven. Mogelijk is het spoor van natuurlijke oorsprong. Een andere mogelijkheid is dat dit geïnterpreteerd kan worden als opvullingspakket.

Er werden over het gehele terrein geen vondsten aangetroffen.

Conclusie en aanbevelingen

Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?

Over het gehele terrein werd een bruingrijze bouwvoor van tussen 30 en 40 cm dik aangetroffen. Hieronder lag een quartair pakket van Brabantse leem van ca. 1m dik. Aan de noordoostzijde was dit pakket aangetast door erosie en leemwinning/baksteenproductie. Hieronder werd vuursteeneluvium aangetroffen. Dit pakket, bestaande uit grote hoeveelheden gebarsten silex, is een gevolg van de ontkalking van het Krijt waardoor deze laag gereduceerd werd tot silexbanken, blootgesteld werd en bijgevolg ook tekeningen van verwerking vertoont. Dit pakket heeft een tertiaire oorsprong al is bleef deze zich verder ontwikkelen in het quartair.

Ten slotte werd aan de zuidwestzijde een colluviumpakket boven de Brabantse leem aangetroffen. Het betreft een lichtbruingrijze laag van ca. 20 tot 30 cm. Deze werd steeds dunner naar het noordoosten toe tot deze compleet verdween naar het midden van het terrein toe.

Waarvoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?

Niet van toepassing.

Zijn er tekenen van erosie?

Aan de noordoostzijde van het terrein was het leempakket aanzienlijk dunner en kwam het vuursteeneluvium aan de oppervlakte. Dit is het gevolg van erosieprocessen.

In hoeverre is de bodemopbouw intact?

Zoals eerder al vermeld was er sprake van erosie aan de noordoostzijde van het projectgebied. Verder waren er nog sporen van baksteenproductie in dezelfde zone. De aanwezigheid van een grote veldoven was in het sleufprofiel vast te stellen en heeft eveneens een impact gehad op de bodemopbouw op die plek.

Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?

Neen

Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.

Er werden in het totaal zeven sporen aangetroffen. Twee hiervan kunnen met zekerheid als recent benoemd worden, namelijk een veldoven (S7) en een rechthoekige kuil (S4). Deze veldoven is vermoedelijk te verbinden met de bouw van het gebouw zichtbaar op de *poppkaart*. Ook de verstoring in het noordoosten van SL1 zou hiermee in verband kunnen staan. Hiernaast kwamen enkele vaag afgelijnde ronde en ovale sporen aangetroffen (S1, S3 en S5) met een bruinigrijze vulling zonder bijmenging tevoorschijn. Hiervan werd het grootste, S1, gecoupeerd waaruit bleek dat het een kuil van 20 cm diep betrof. Er werd eveneens een groot, onregelmatig spoor (S6) met bruinigrijze vulling aangetroffen. Tenslotte werd een banaantvormig spoor (S2) in SL1 aangetroffen. De aard van dit spoor was erg onduidelijk.

Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

S1, S3, S4, S5 en S7 kunnen met zekerheid als antropogeen benoemd worden. Bij S2 en S6 is het niet geheel duidelijk of het gaat om sporen met natuurlijke of antropogene oorsprong.

Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

De sporen waren goed bewaard, al is er wegens een gebrek aan dateerbaar materiaal wel moeilijk om de relatie tussen ouderdom en bewaringstoestand vast te stellen.

Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

Er zijn geen indicaties dat de aangetroffen sporen deel uitmaken van een of meerdere structuren.

Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Geen enkel spoor kon nauwkeurig gedateerd worden, al kan op basis de aanwezigheid van steenkool in S4, S5 en S7 gesteld worden dat deze van recente oorsprong zijn. S1 en S3 konden niet gedateerd worden, maar vermoedelijk gaat het eveneens om relatief recente sporen.

Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?

Het beperkt aantal sporen en hun datering in de moderne tijd indiceert dat er naast landbouw waarschijnlijk weinig menselijke activiteit heeft plaatsgevonden binnen het onderzoeksgebied.

Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?

Er zijn geen indicaties voor de inrichting van een erf/nederzetting.

Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;

Er zijn geen indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten.

Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?

De directe omgeving is voornamelijk gekenmerkt door enkele midden-paleolithische vondsten (CAI 51774, 50811, 70024-70026). In de proefsleuven werd geen lithisch materiaal gevonden. Bijgevolg kan er geen relatie gemaakt worden met de omliggende archeologische vindplaatsen.

Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?

Niet van toepassing

Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?

Op de hoogst gelegen plaatsen van het golvende landschap, bevinden zich meestal landbouwgronden, overwegend akkers. Niet alleen is de bodem daar vlak en dus gemakkelijk te bewerken, maar er is ook een laag löss aanwezig. In de Voerstreek bestaat het moedermateriaal waarin de bodem tot ontwikkeling is gekomen uit quartaire leem (löss) die tijdens de laatste ijstijd, de Weichsel-ijstijd (Laat-Pleistoceen), door sterke noordenwinden werd afgezet. Het tertiaire substraat dat onder de leemmantel aanwezig is, behoort volgens de overzichtskaart tertiairgeologie tot de *Formatie van Hallembaye*, en bestaat uit kalkafzettingen.

Op de hellingen is de löss overwegend weggespoeld, zodat we hem nu op de dalbodem terugvinden. De dalgrond is niets anders dan colluvium/alluvium van hoger gelegen terreinen, en bestaat uit een mengsel van diverse materialen.

Op het bovenste gedeelte van de steile hellingen bestaat de bodem uit wat door de erosie niet werd uitgespoeld: een dikke laag silex met leem en een weinig zand. Vandaar de benaming: vuursteeneluvium. Het is een zure, onvruchtbare bodem die als landbouwgrond nooit aantrekkelijk is geweest en daardoor bijna overal bebost is gebleven. Lager op de hellingen is de oorspronkelijke onderliggende kalklaag nog grotendeels intact. De bodem vertoont karakteristieken die ongeveer tegengesteld zijn aan die van het vuursteeneluvium. Kalk maakt een bodem neutraal tot licht basisch, dus wél interessant voor landbouw. Daardoor zijn bossen op kalkgrond meestal erg zeldzaam geworden. Ze zijn al lang geleden gerooid en nu vinden we er meestal weilanden.

De naar het noordoosten gekeerde zachte hellingen zijn al sinds eeuwen in cultuur gebracht, vanwege de bovenlaag met vruchtbare leem. Op deze hellingen vinden we bijna uitsluitend weilanden en akkers. Door deze verscheidenheid in het fysische milieu en de manier waarop de landbouwer uit vroegere tijden daarop moest inspelen, is een ingewikkeld, kleinschalig landschapspatroon ontstaan.¹⁰

Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

De hoge ligging van het terrein en de bodemopbouw (bijna pure silex vanaf 1 m diep) maken het terrein weinig interessant als nederzittingslocatie. Zo ligt het waterpeil erg diep, is het terrein weinig beschermd tegen de weersomstandigheden en nodigt de stenige bodem ook niet uit tot het aanleggen van structuren met een archeologische zichtbaarheid.

Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?

Niet van toepassing

Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?***Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?***

Wegens het beperkt aantal sporen, allen vermoedelijk van recente oorsprong, heeft het onderzoeksgebied weinig archeologische waarde.

Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?

Niet van toepassing.

¹⁰ PALMANS R., 2010

Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Niet van toepassing.

Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

- 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?***

Niet van toepassing.

- 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?***

Niet van toepassing.

Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?

Niet van toepassing

Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Niet van toepassing.

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt voor het onderzoeksgebied geen vervolgonderzoek geadviseerd. De aangetroffen sporen zijn oftewel van recente oorsprong of vermoedelijk natuurlijk. Er zijn bijgevolg geen aanwijzingen dat er sprake is van een archeologische vindplaats van enige waarde.

Bovenstaande aanbevelingen dienen louter ter advisering van het bevoegd gezag zijnde de afdeling Onroerend Erfgoed Vlaanderen van het Agentschap Ruimtelijke Ordening. Een definitieve beslissing tot het al of niet uitvoeren van een vervolgonderzoek ligt dan ook bij dit bevoegd gezag.

Agentschap Onroerend Erfgoed, Afdeling Limburg

T.a.v. Ingrid Vanderhoydonck,

Koningin Astridlaan 50 bus 1

3500 Hasselt

tel. 011/74.21.18

Ingrid.vanderhoydonck@rwo.vlaanderen.be

Bibliografie

PALMANS R. (2010) *Ontdek de Voerstreek* (<http://www.ping.be/~ping0803/index.htm>)

A. Verstraelen (2000), *Toelichting bij de quartairgeologische kaart*, Leuven, p. 29-31.

Bijlagen

Bijlage 1: Administratieve gegevens

Bijlage 2: Lijst met afkortingen

Bijlage 3: Tijdstabel

Bijlage 4: Fotolijst

Bijlage 5: Sporenlijst

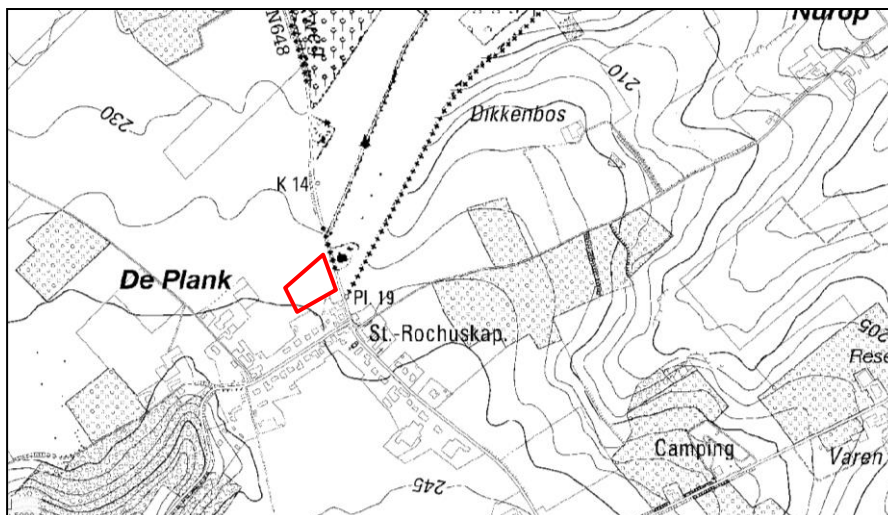
Bijlage 6: Ontwerpplan

Bijlage 7: Overzichtsplan proefsleuven

Bijlage 8: Profielen en coupes

Bijlage 9: Vergunningen

Projectcode:	VO-15-PL
Vindplaatsnaam	Plankerweg, De Planck, Sint-Martens-Voeren
Opdrachtgever:	De Watergroep
Opdrachtgevende overheid:	Onroerend erfgoed
Uitvoerder:	ARON bvba
Vergunninghouder:	Joris Steegmans
Dossiernummer vergunning:	2015/093
Begin vergunning:	20 maart 2015
Einde vergunning:	Einde der werken
Aard van het onderzoek:	Prospectie met ingreep in de bodem
Begindatum onderzoek:	13 april 2015
Einddatum onderzoek:	13 april 2015
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Sint-Martens-Voeren
Deelgemeente:	De Planck
Adres:	Plankerweg
Kadastrale gegevens:	Afdeling 1, sectie B, perceel 1117I
Coördinaten:	X: 2543737 Y: 161431
Totale oppervlakte:	5000 m ²
Te onderzoeken:	625 m ²
Onderzochte oppervlakte:	670 m ² (13,4 %)
Bodem:	Leem
Archeologisch depot:	De Watergroep, Provinciale directie Limburg, Runkstersteenweg 208, 3500 Hasselt.

Afb: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: Bodemverkenner).

Bijzondere voorwaarden:	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Voeren, Plankerweg, (bouwen waterreservoir)
Omschrijving van de archeologische verwachtingen:	In de wijde omgeving werden enkele vondsten uit het midden-paleolithicum gedaan (CAI 51774, 50811, 70024-70026).
Wetenschappelijke vraagstelling m.b.t. het onderzoeksgebied:	<ul style="list-style-type: none"> - Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding? - Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden? - Zijn er tekenen van erosie? - In hoeverre is de bodemopbouw intact? - Is er sprake van een of meerdere begraven bodems? - Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving. - Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen? - Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? - Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren? - Behoren de sporen tot één of meerdere periodes? - Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de

	<p>aard en omvang van occupatie?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzetten, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting? - Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja; <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden? ▪ Wat is de omvang? ▪ Komen er oversnijdingen voor? ▪ Wat is het, geschatte, aantal individuen? - Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen? - Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen? - Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)? - Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet? - Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? - Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats? - Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats? - Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen? - Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud <i>in situ</i>)? - Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet <i>in situ</i> bewaard kunnen blijven: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek? 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek? - Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant? <p>Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?</p>
Geplande werkzaamheden:	Aanleg van een waterreservoir
Eventuele randvoorwaarden:	Conform de bijzondere voorwaarden

Kleur:

Blauw	BL
Bruin	BR
Donker (kleur)	DO
Geel	GE
Gevlekt	VL
Grijs	GR
Groen	GRO
Leemkleurig	LE
Licht (kleur)	LI
Mergelkleur	ME
Oranje	OR
Paars	PA
Roest(kleurig)	ROE
Rood	RO
Wit	WI
Zwart	ZW

Samenstelling:

Baksteen	Ba
Breuksteen	Bs
Grind	Gr
Hout	Ho
Houtskool	Hk
Kalk	Ka
Kalksteen	Ks
Kei	Kei
Kiezel	Kz
Klei	Kl
Leem	Le
Leisteen	Lei
Mergel	Me
Moederbodem	Moe
Mortel	Mo
Natuursteen	Ns
Dakpan	Dp
Silex	Si
Slak	Sl
Steenkool	Sk
Verbrand	Vb
Zand	Za
Zandsteen	Zs
Zavel	Zv
Ijzeroxide	Fe
Fosfaat (groene band)	Ff
Mangaan	Mn

Hoeveelheid:

Zeer weinig	zw
Weinig	w
Matig	m
Veel	v
Zeer veel	zv

Periodes:

Bronstijd	BRONS
- Vroege Bronstijd	BRONSV
- Midden Bronstijd	BRONSM
- Late Bronstijd	BRONSL
IJzertijd	IJZ
- Vroege IJzertijd	IJZV
- Midden IJzertijd	IJZM
- Late IJzertijd	IJZL
Romeins	ROM
- Vroeg Romeins	ROMV
- Midden Romeins	ROMM
- Laat Romeins	ROML
Middeleeuwen	MID
- Vroege Middeleeuwen	MIDV
- Volle Middeleeuwen	MIDH
- Late Middeleeuwen	MIDL
- Post Middeleeuwen	MIDP

Materiaalcategorie:

Glas	GL
Keramik	AW
Metaal	ME
Mortel	MO
Organisch	OR
Pleisterwerk	PL
Terracotta	TC
Steen	ST

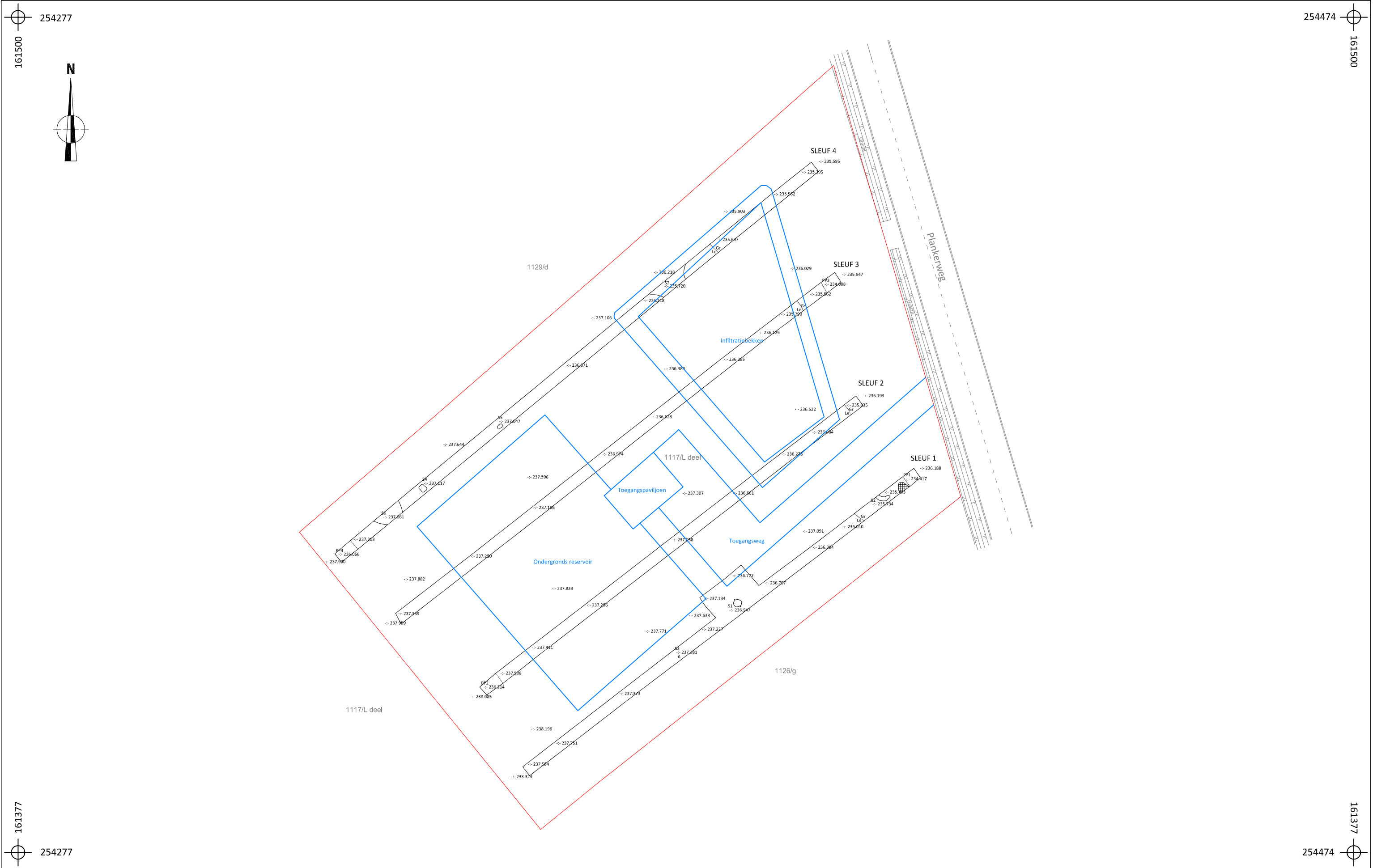
Aardewerk:

Dikwandig (ROM)	DW
Dikwandig amfoor (ROM)	AM
Dikwandig dolium (ROM)	DO
Dikwandig wrijfschaal (ROM)	MO
Gebronsd (ROM)	GB
Geglazuurd (MID)	+ GL
Geverfd (ROM)	GV
Gladwandig (ROM)	GW
Grijsbakkend (MID)	GRIJS
Handgevormd	HA
Kurkwaar	KU
Maaslands witbakkend (MID)	MAAS-TG1
Maaslands roodbakkend (MID)	MAASL-TG3
Pompejaans rood (ROM)	PR
Porselein	PORS
Protosteengoed (MID)	PSTG
Roodbakkend (MID)	ROOD
Roodbeschilderd (MID)	RBES
Ruwwandig (ROM)	RW
Steengoed (MID)	STG
Terra nigra (ROM)	TN
Terra rubra (ROM)	TR
Terra sigillata (ROM)	TS
Lowlands (ROM)	LOW
Witbakkend (MIDP)	WIT

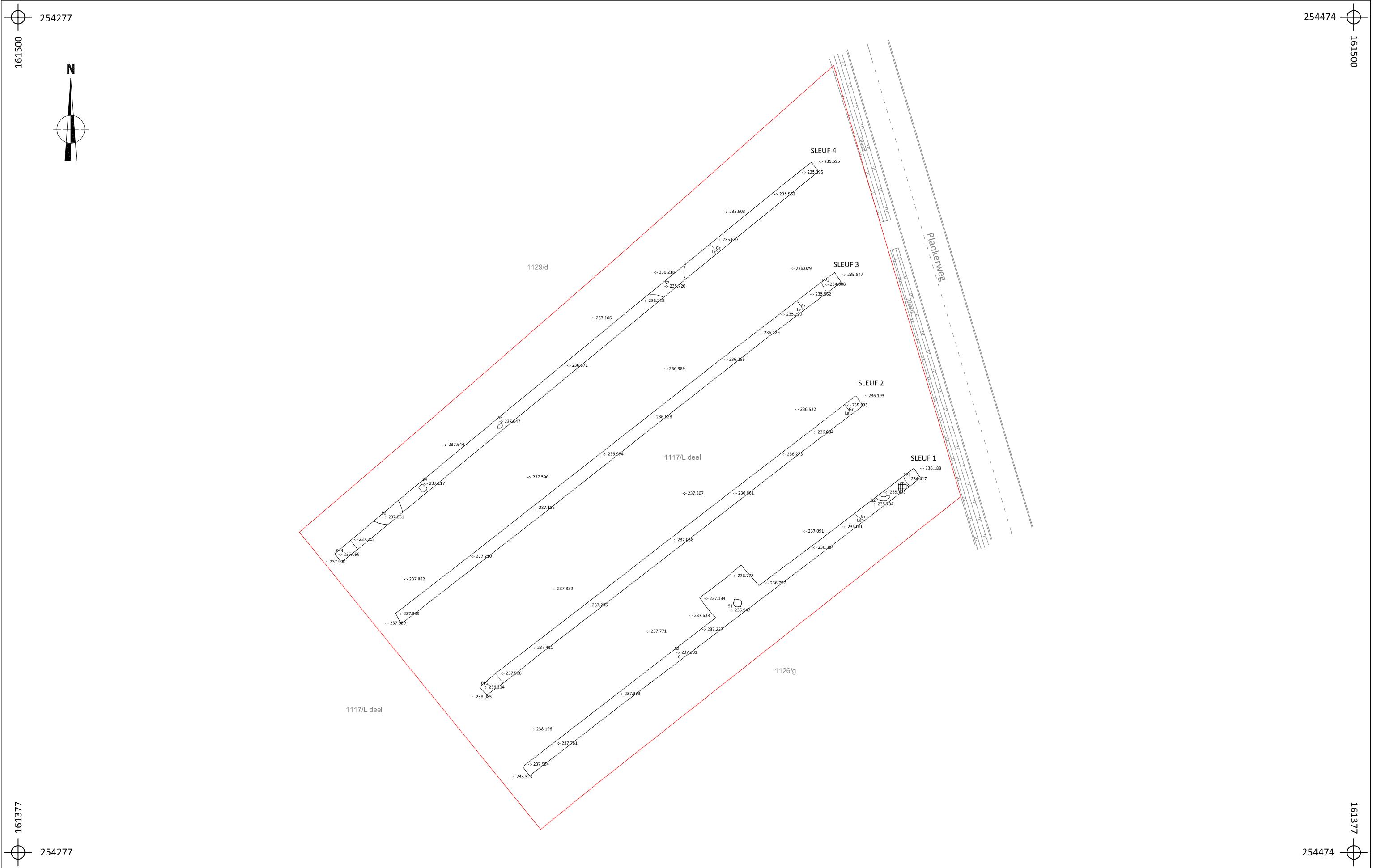

DSC-nummer	Soort opname	Werkput	Spoornummer	Beschrijving	Genomen uit	Opmerkingen
1001-1004	Werkfoto	/	/	Overzicht terrein bij aanvang proefsleuven	/	/
1005-1009	Profiel	SL1	/	PP1	W	/
1010-1012	Detail	SL1	1	/	ZW	/
1013-1016	Profiel	SL1	1	/	ZW	/
1017	Werkfoto	/	/	/	/	/
1018-1020	Detail	SL1	2	/	ZO	/
1021-1023	Profiel	SL1	2	/	Z	/
1024-1026	Detail	SL1	3	/	NW	/
1027-1032	Overzicht	SL1	/	/	W	/
1033-1038	Overzicht	SL1	/	/	O	/
1039-1041	Profiel	SL2	/	PP2	NW	/
1042-1047	Overzicht	SL2	/	/	W	/
1048-1053	Overzicht	SL2	/	/	O	/
1054-1057	Profiel	SL3	/	PP3	NW	/
1058-1063	Overzicht	SL3	/	/	O	/
1064-1069	Overzicht	SL3	/	/	W	/
1070-1072	Profiel	SL4	/	PP4	NW	/
1073-1075	Detail	SL4	4	/	NW	/
1076-1078	Detail	SL4	5	/	NW	/
1079-1080	Detail	SL4	/	Baksteenpuin in bouwvoor	/	/
1081-1086	Overzicht	SL4	/	/	O	/
1087-1092	Overzicht	SL4	/	/	W	/
1093-1095	Detail	SL4	6	/	W	/
1096-1098	Detail	SL4	6	/	ZW	/
0001-0002	Profiel	SL4	6	/	ZW	/
0003-0005	Detail	KV1	1	/	ZZW	/
0006-0008	Overzicht	KV1	/	/	W	/
0009-0015	Coupe	KV1	1	/	Z	/

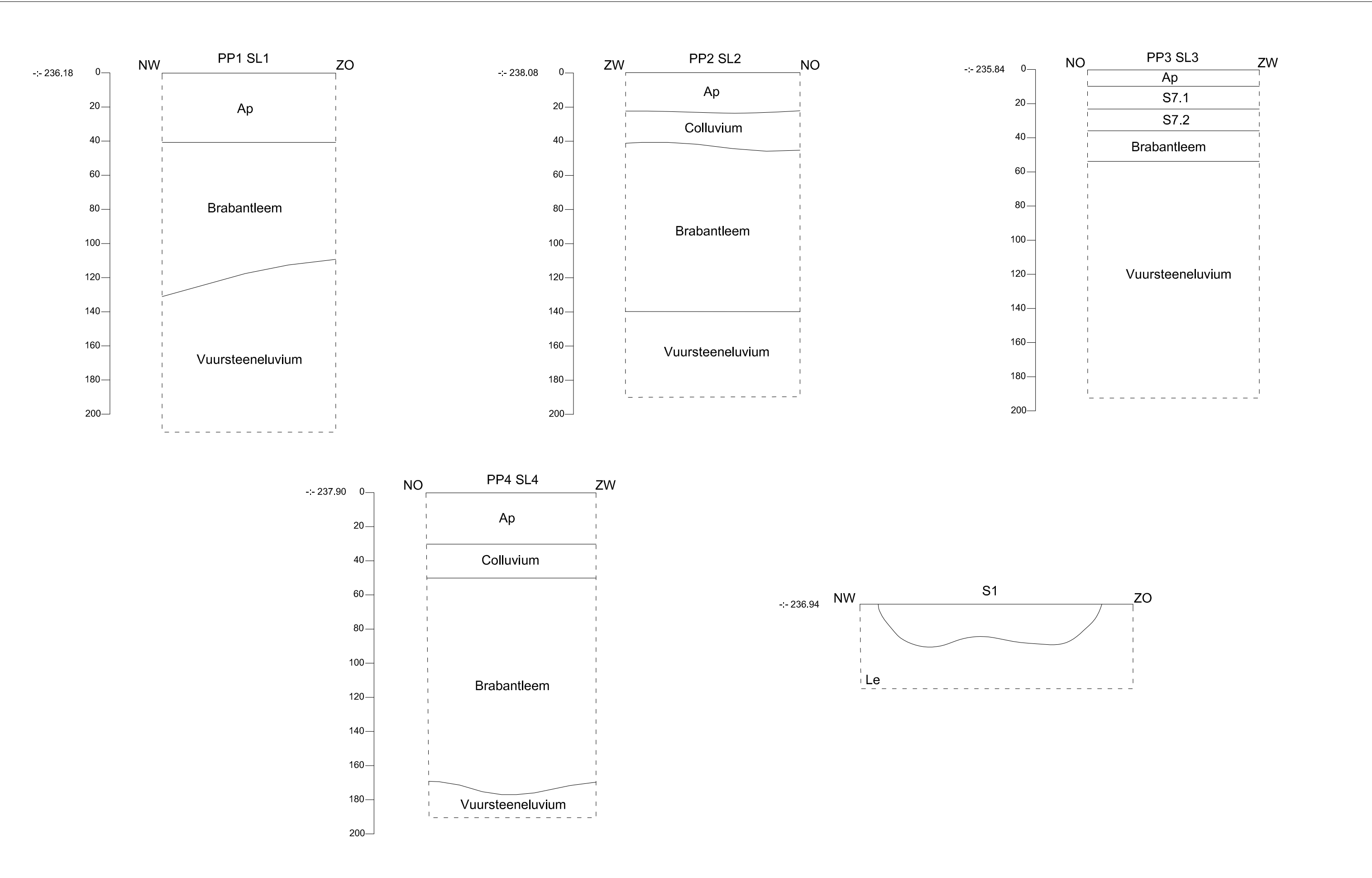
Spoornr	Laag	Werkput	Vlak	Gecoupeerd	Soort	Beschrijving	Vorm	Afmetingen (L x B x D (m))	Kleur	Samenstelling	Oriëntatie	Begin	Einde	Relaties	Opmerking
1	0	SL1	1	Ja	Kuil	Vaag afgelijnd	Rond	1,3 x 1,3 x 0,2	BRGR	Le + ST (m), SpHk (w)	/	?	?	/	/
2	0	SL1	1	Nee	Onbekend	Vaag afgelijnd	Onregelmatig	1,8 x 0,4 x ?	GR	Le + ST (w), SpHk (w), VbLe (w)	/	?	?	/	/
3	0	SL1	1	Nee	Kuil	/	Ovaal	0,4 x 0,2 x ?	DOBRGR	Le + VbLe (w), Hk (w)	N-Z	?	?	/	/
4	0	SL4	1	Nee	Kuil	/	Vierkant	1 x 1 x ?	BRGR	Le + Sk (m), VbLe (w), ST (w)	N-Z	REC	REC	/	/
5	0	SL4	1	Nee	Kuil?	/	Ovaal	0,9 x 0,5 x ?	BRGR	Le + SpHk (zw), BaSt (w), Sk (w)	O-W	REC	REC	/	/
6	0	SL4	1	Nee	Onbekend	Groot onregelmatig spoor, vaag afgelijnd, vulling erg gelijkaardig aan bovenliggen colluvium	Onregelmatig	2 (min) x 5 x ?	LIBRGR	Le + MET (zzw), ST (w), VbLe (zzw)	/	?	?	/	/

	VO-15-PL	Onderwerp	Datum		Legende			
		Ontwerpplan	April 2015			Ontwerp		
	Voeren - Plankerweg	Schaal 1 : 500				1117/L Perceelnummer		
						Perceelgrens		

	VO-15-PL	Onderwerp	Datum		Legende					
		Overzichtsplan	April 2015			Spoorcontouren		Coupehaken	V1	Vondstnummer
	Voeren - Plankerweg	Schaal 1 : 500			S1	Spoornummer	1117/L	Perceelnummer		
					--: 55.508	Absolute hoogte (in m TAW)		Perceelgrens		

VO-15-PL

Voeren -
Plankerweg

Onderwerp

Profielen & coupes

Datum

April 2015

Legende

Rand profiel

Ap

Teelaarde

--: 236.508
Absolute hoogte
(in m TAW)

PP1

Proefputnummer

Schaal

1 : 20

0

1 m

AANGETEKEND

ARON bvba
Joris STEEGMANS
Inge VAN DE STAey
Chris CAMMAER
Diesterstraat 44 bus 201
3800 SINT-TRUIDEN

uw bericht van
3 maart 2015

uw kenmerk

ons kenmerk
2015/093

bijlagen
1

vragen naar / e-mail
werner.wouters@rwo.vlaanderen.be

telefoonnummer
+32 2 553 16 39

Datum

12 03 15

betreft: **Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem** op een terrein gelegen in de **gemeente VOEREN** met adres Plankerweg, kadastraal gekend als **afdeling 1, sectie B, perceel 1117I**. Het aangevraagde onderzoek zal uitgevoerd worden tussen **20 MAART 2015** en **HET EINDE DER WERKEN**.

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Onroerend Erfgoed heeft uw aanvraag ontvangen op **06 maart 2015**.

BESLISSING:

Een **vergunning** tot het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt verleend aan **Joris STEEGMANS**.

Volgens artikel 15 § 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed (VCOE), vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier, over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren. Deze termijn kan verlengd worden met 30 dagen wanneer het agentschap het advies van de Vlaamse Commissie voor Onroerend Erfgoed wenst in te winnen.

ONDERZOEK EN AFWEGING

In artikel 6 § 1 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium staat: *Het is verboden zonder voorafgaande en schriftelijke vergunning van het agentschap archeologische opgravingen of graafwerken met de bedoeling archeologische monumenten op te sporen en vrij te leggen, uit te voeren.*

In artikel 6 § 2 staat: *Voor het uitvoeren van archeologische prospecties met ingreep in de bodem gelden de bepalingen die van toepassing zijn op de archeologische opgravingen.*

Gelet op artikel 12, artikel 13, artikel 14 en artikel 15 §2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, voerde het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoek uit waarbij volgende afwegingen werden gemaakt:

Uit de opgave van de kwalificaties van de vergunningaanvrager blijkt dat de aanvrager beschikt over het vereiste diploma, een opleiding inzake opgravingstechnieken en -methoden heeft genoten, beschikt over een archeologische opgravingservaring van minimum 6 maand en de nodige kennis en ervaring heeft inzake het uitgevoerd hebben van minstens 15 prospecties met ingreep in de bodem uitgevoerd waarvan minstens 15 prospecties op bodemtype leem.

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem is verantwoord gezien de aanwezige archeologische monumenten op korte termijn bedreigd zijn door de bouw van een waterbekken.

Gezien het voorgestelde personeelsplan waarbij minstens **2 archeologen permanent en een bodemkundige worden ingezet**, de voorziene financiering en de vooropgestelde uitvoeringstermijn van minimum **1 werkdag** zijn voldoende middelen, infrastructuur en personeel beschikbaar om de archeologische prospectie met ingreep in de bodem uit te voeren en af te werken.

Het onderzoek van de voorgestelde opgravingsstrategie toont aan dat deze op voldoende wijze tegemoet komt aan de aard van de te onderzoeken site, de archeologische verwachtingen en de te beantwoorden vraagstellingen.

De begeleiding door **Tim Vanderbeken** als intergemeentelijk erfgoedconsulent waarborgt voldoende expertise inzake regiokennis.

Het voorstel van publicatie via ARON-rapporten tegen 1 oktober 2015 voldoet aan de verplichting om de resultaten van het onderzoek binnen een redelijke termijn kenbaar te maken.

De vergunning wordt verleend,

mits in acht name van art. 15 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, **dat stelt dat de vergunninghouder die rechtstreeks voor deze prospectie verantwoordelijk is deze ook daadwerkelijk op het terrein leidt,**

en mits in acht name van de algemene voorwaarden uit artikel 14 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium en de hierna volgende bijzondere voorwaarden:

Conform art. 14 § 2 van het archeologiebesluit hebben de bijzondere voorwaarden bepaald in de prospectievergunning voorrang op de algemene voorwaarden bepaald in art. 14 § 1. Daar waar de in deze vergunning bepaalde voorwaarden afwijken van de minimumnormen, hebben de **bijzondere voorwaarden voorrang**.

Wanneer de bijzondere voorwaarden bijkomende verplichtingen opleggen ten opzichte van de minimumnormen, vervangen deze de minimumnormen niet maar vormen ze **bijkomende vereisten**.

Indien de vergunninghouder door omstandigheden genoodzaakt is om af te wijken van de onderstaande methoden of andere beslissingen moet nemen die van wezenlijk belang kunnen zijn voor het verdere onderzoek, dient dit vooraf voorgelegd te worden aan de opdrachtgever en

AANGETEKEND

ARON bvba
Joris STEEGMANS
Inge VAN DE STAEY
Chris CAMMAER
Diesterstraat 44 bus 201
3800 SINT-TRUIDEN

uw bericht van
3 maart 2015

uw kenmerk

ons kenmerk
2015/093(2)

bijlagen

vragen naar / e-mail

werner.wouters@rwo.vlaanderen.be

telefoonnummer

+32 2 553 16 39

Datum

12 03 15

betreft: **Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector** op een terrein gelegen in de **gemeente VOEREN** met adres Plankerweg, kadastraal gekend als **afdeling 1, sectie B, perceel 1117I**. Het aangevraagde onderzoek zal uitgevoerd worden tussen **20 MAART 2015** en **HET EINDE DER WERKEN**.

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Onroerend Erfgoed heeft uw aanvraag ontvangen op **06 maart 2015**.

BESLISSING

Een **vergunning** tot het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector wordt verleend aan **Joris STEEGMANS**.

Volgens art 19 § 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren.

ONDERZOEK EN AFWEGING

In artikel 9 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium staat: *Het is verboden om zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van het agentschap detectoren, inzonderheid metaaldetectoren, te gebruiken om archeologische monumenten op te sporen en te verzamelen.*

Hetzelfde artikel stelt verder: *Het gebruik van detectoren kan slechts worden vergund in het kader van een in toepassing van artikel 6, § 1, vergunde opgraving.*

Gelet op artikel 12, artikel 13 en artikel 19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium voerde het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoek uit waarbij volgende afwegingen werden gemaakt:

Uit de opgave van de kwalificaties van de vergunningaanvrager blijkt dat de aanvrager beschikt over het vereiste diploma, een opleiding inzake opgravingstechnieken en -methoden heeft genoten, beschikt over een archeologische opgravingservaring van minimum 6 maand en de nodige kennis en ervaring heeft inzake het gebruik van een metaaldetector om archeologische monumenten op te sporen.

Onroerend Erfgoed heeft vastgesteld dat het gebruik van de metaaldetector zal plaatsvinden in het kader van de vergunde archeologische prospectie met ingreep in de bodem, waarvoor een vergunning verleend werd aan **Joris STEEGMANS** met nummer **2015/093**.

Uit de opgave van de aard van de detector (**White's PRIZM III SL**) blijkt dat dit apparaat geschikt is voor het opsporen van archeologische monumenten.

BIJKOMENDE INFORMATIE

Voor nadere toelichting bij deze vergunning en voor meer informatie betreffende uw dossier kan u zich wenden tot Werner Wouters via de hoger vermelde contactgegevens.

Deze vergunning ontheft u niet van de verplichting om eventuele door andere wet-, decreet- en regelgevingen vereiste vergunningen, machtigingen of toelatingen te bekomen.

Hoogachtend,

Gonda Callaert
Afdelingshoofd Beheer

